

Onderwerp

4e voortgangsrapportage uitvoering beleidskader beheer Oostvaardersplassen & Uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen 2021

Kern mededeling:

Met de 4e voortgangsrapportage uitvoering beleidskader beheer Oostvaardersplassen & uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen 2021, worden Provinciale Staten geïnformeerd over de voortgang die in het afgelopen periode heeft plaats gevonden

Gedeputeerde Staten hebben op 12 juli 2022 de beide rapportages vastgesteld.

Mededeling:

4e voortgangsrapportage uitvoering beleidskader beheer Oostvaardersplassen
De rapportage stand van zaken beleidskader Oostvaardersplassen periode juli 2021 - juni 2022 is de vierde voortgangsrapportage die Provinciale Staten ontvangt. In de rapportage wordt ingegaan op de onderwerpen zoals deze in het beleidskader Oostvaardersplassen zijn benoemd. De voortgang en uitgevoerde werkzaamheden zoals die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden zijn in beeld gebracht.

Uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen 2021

Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Natura 2000 beheerplanmaatregelen in de Oostvaardersplassen. Dit wordt in samenwerking met Staatsbosbeheer, Waterschap Zuiderzeeland en Rijkswaterstaat Midden Nederland uitgevoerd. Op basis van de voortgang wordt jaarlijks een voortgangsrapportage opgesteld. Gedeputeerde Staten stellen de voortgangsrapportage vast. De voortgangsrapportage 2020 is als bijlage bij deze mededeling gevoegd.

De voortgangsrapportage is één van de beheersinstrumenten voor het project uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen. In de voortgangsrapportage worden de volgende zaken beschreven:

- Totaal planning van de uitvoering van maatregelen;
- Stand van zaken van de maatregelen: per maatregel wordt een korte beschrijving gegeven van de voortgang van de maatregel. Daarnaast worden de werkzaamheden van het komende jaar benoemd;
- Financiële paragraaf met een beschrijving van de financiële planning en kaders.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
4e voortgangsrapportage uitvoering beleidskader beheer Oostvaardersplassen	2978399	Ja
Uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen 2021	2967443	Ja

Registratienummer

2974890

Datum

12 juli 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Rijsberman, M.A.**

**Ter kennisname aan PS en
burgerleden**

PROVINCIE FLEVOLAND

Beleidskader Beheer Oostvaardersplassen

Stand van zaken voortgang

Periode 1 juli 2021 - 30 juni 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beleidskader	4
2.1 Achtergrond	4
2.2 Hoofdpunten beleidskader	4
2.3 Algemene doel beleidskader	5
3. Voortgang	6
3.1 Natura 2000	6
3.1.1 Doelstelling in het beleidskader	6
3.1.2 Voorgestelde maatregelen	6
3.1.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang	6
3.1.4 Ontwikkelingen lange termijn	6
3.2 Welzijn grote grazers	7
3.2.1 Doelstelling in het beleidskader	7
3.2.2 Voorgestelde maatregelen	7
3.2.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang	7
3.2.4 Ontwikkelingen lange termijn	9
3.3 Juridische procedures	10
3.3.1 Constatering in het beleidskader	10
3.3.2 Toelichting op stand van zaken en voortgang	10
3.3.3 Ontwikkelingen lange termijn	10
3.4 Communicatie en maatschappelijk draagvlak	11
3.4.1 Doelstelling in het beleidskader	11
3.4.2 Voorgestelde maatregelen	11
3.4.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang	11
3.4.4 Ontwikkelingen lange termijn	11
3.5 Governance	12
3.5.1 Doelstelling in het beleidskader	12
3.5.2 Voorgestelde maatregelen	12
3.5.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang	12
3.5.4 Ontwikkelingen lange termijn	12
3.6 Landschap	13
3.6.1 Doelstelling in het beleidskader	13
3.6.2 Voorgestelde maatregelen	13
3.6.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang	13
3.6.4 Ontwikkelingen lange termijn	13
3.7 Toerisme en recreatie	14
3.7.1 Doelstelling in het beleidskader	14
3.7.2 Voorgestelde maatregelen	14
3.7.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang	14
3.7.4 Ontwikkelingen lange termijn	14
3.8 Financiën	15
3.8.1 Toelichting op stand van zaken en voortgang	15

1. Inleiding

Voor u ligt de vierde rapportage over de stand van zaken voortgang beleidskader beheer Oostvaardersplassen. Deze rapportage geeft de voortgang weer over de periode 1 juli 2021 – 30 juni 2022.

Juli 2018 hebben Provinciale Staten van Flevoland het beleidskader beheer Oostvaardersplassen vastgesteld. In dit beleidskader zijn een groot aantal maatregelen opgenomen voor een optimaal functionerend Oostvaardersplassengebied. Gedeputeerde Staten hebben vervolgens met Staatsbosbeheer een convenant gesloten waarin is afgesproken dat provincie en Staatsbosbeheer zich maximaal inspannen om het beleidskader tot uitvoering te brengen. Deze afspraken staan in het managementplan Oostvaardersplassen van Staatsbosbeheer.

2. Beleidskader

2.1 Achtergrond

Op 7 december 2016 heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken, naar aanleiding van moties in de Tweede Kamer, de verantwoordelijkheid voor het beleid voor het dierenwelzijn in de Oostvaardersplassen overgedragen aan de Provincie Flevoland. Dit is vastgelegd in de *Overeenkomst Dierenwelzijn in de Oostvaardersplassen*.

In het verlengde van het overdrachtsdocument hebben Provinciale Staten van Flevoland op 8 februari 2017 ingestemd met het initiatiefvoorstel 'Richtinggevende uitspraken Beleidskader beheer Oostvaardersplassen', dat was ingediend door de VVD en de SGP. In het initiatiefvoorstel is aan Gedeputeerde Staten gevraagd een externe begeleidingscommissie in te stellen voor het opstellen van een beleidskader. Daarbij is een aanpak voorgesteld waarin de commissie het advies baseert op de consultatie van partijen die betrokken zijn of zich betrokken voelen bij het gebied en deskundigen en belanghebbenden op het vlak van natuur, landschap, toerisme en recreatie.

Deze commissie, 'de Commissie Van Geel', heeft in de periode van december 2017 tot en met maart 2018 vele gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van belangengroepen, maatschappelijke organisaties, overheden en individuele personen. Op basis hiervan hebben zij in april 2018 het 'Advies beheer Oostvaardersplassen' uitgebracht. Op 11 juli 2018 hebben Provinciale Staten van Flevoland besloten dit advies van de Commissie van Geel vast te stellen als integraal beleidskader voor het beheer van de Oostvaardersplassen.

2.2 Hoofdpunten beleidskader

Het kerngebied Oostvaardersplassen is een uniek natuurgebied gelegen aan de rand van de metropoolregio Amsterdam, tussen Almere en Lelystad. Het is een relatief omvangrijk natuurgebied van bijna 5500 hectare, waar diverse vegetaties zich spontaan hebben ontwikkeld. Het gebied onderscheidt zich van andere natuurgebieden in Nederland door zijn omvang, de grote rijkdom aan watervogels en de kuddes met grote grazers. Het kerngebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Oostvaardersdijk, die het gebied scheidt van het Markermeer. Aan de landzijde zijn er bosrijke randgebieden die bijdragen aan de kwaliteit van natuur en landschap van het Oostvaardersplassengebied als geheel.

Het Oostvaardersplassengebied is een 'gemaakt gebied', ontstaan door menselijk handelen. Het belang van het gebied voor de natuur is onderstreept doordat het kerngebied van de Oostvaardersplassen is aangewezen als Natura 2000-gebied op grond van de Vogelrichtlijn. Bij de uitwerking van het beleidskader zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Vraagstukken in en rond de Oostvaardersplassen vergen een integrale benadering.
2. Behoud van het karakter van het gebied.
3. Natura 2000-doelen voor de vogelsoorten zijn een gegeven.
4. Voldoende dierenwelzijn voor grote grazers: voorkomen van onnodig lijden.
5. Het Oostvaardersplassengebied kan niet los worden gezien van zijn omgeving.

2.3 Algemene doel beleidskader

Dit heeft geleid tot het volgende algemene doel:

Doel van het provinciaal beleid voor het Oostvaardersplassengebied is realisatie van de Natura 2000-doelen voor de Vogelrichtlijnsoorten en realisatie van een door de mens als bijzonder ervaren en kwalitatief hoogwaardig natuurgebied in de nabijheid van de stedelijke gebieden in Flevoland en de Randstad dat een breed maatschappelijk draagvlak kent.

Dit hoofddoel is in het beleidskader verder uitgewerkt in doelen, ambities en maatregelen voor de verschillende aspecten van het beleid en het beheer, zijnde:

- Natura 2000.
- Welzijn grote grazers.
- Landschap.
- Recreatie en toerisme.

Deze voortgangsrapportage beschrijft de uitvoering van maatregelen die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden aan de hand van de voorgaande aspecten.

3. Voortgang

3.1 Natura 2000

3.1.1 Doelstelling in het beleidskader

Voor Natura 2000 moet de ambitie zijn om de maatregelen uit het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen 2015 met de hoogste prioriteit en urgentie uit te voeren om verdere achteruitgang van de doelsoorten in het gebied te stoppen en te keren. De uitvoering moet op een zodanige wijze gebeuren dat de biodiversiteit in het algemeen en de variëteit in vegetaties en daarmee variëteit in het landschap worden bevorderd en in elk geval niet achteruitgaan.

3.1.2 Voorgestelde maatregelen

De maatregelen waar het om gaat zijn:

- Reset van het moerasgebied; op basis van een zorgvuldige voorbereiding, is uitvoering gegeven aan de compartimentering van het moeras.
- Maatregelen in het graslanddeel om meer ondiep water en nat grasland te realiseren in een gebied van totaal 500 ha.

3.1.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang

Over de uitvoering van de beheerplan maatregelen is een separate voortgangsrapportage opgesteld (edocs #2967443).

3.1.3.1 Maatregelen moerasreset

2021 heeft in het teken gestaan van de uitvoering van de maatregelen die nodig zijn voor de moerasreset. De moerasreset moet zorgen voor een groter, vitaler rietmoeras. Op korte termijn komt er naar verwachting 500 hectare rietmoeras bij. Dit is nodig als broed- en foerageergebied voor de moerasvogels. De verwachting voor de midden lange termijn is dat door een beter waterpeilbeheer dit areaal rietland in stand gehouden kan worden.

3.1.3.2 Maatregelen grazige deel

In december 2020 heeft provincie Flevoland een subsidie van € 4.4 miljoen toegekend aan Staatsbosbeheer voor het uitvoeren van maatregelen in het grazige deel van de Oostvaardersplassen. De maatregelen uit het Natura-2000 beheerplan, zoals het aanleggen van vispassages, het graven van poelen en het aanleggen van visslenken, maken onderdeel uit van deze subsidie. Verantwoording hierover vindt via deze subsidie plaats. Eerste deel van de maatregelen zijn in 2021 aanbesteed en gestart.

3.1.4 Ontwikkelingen lange termijn

Voor het behalen van de Natura 2000 doelstellingen in het kader van de moerasreset is in oktober 2021 het laagste peil bereikt in het westelijk deel van het moeras van de Oostvaardersplassen. De nadruk ligt sindsdien op het voldoende afvoeren van de neerslag, om het waterpeil niet op te laten lopen en de moerasvegetatie de kans te geven om zich uit te breiden met 500 hectare. Wanneer dit doel bereikt is, wordt het waterpeil geleidelijk weer opgezet en wordt er een dynamisch waterpeil gehanteerd. Hierbij worden natte perioden en seizoenen met een bijbehorend hoger waterpeil afgewisseld met drogere perioden met een lager waterpeil.

Voor alle maatregelen binnen het project grazige deel, dit is breder dan Natura 2000, is als onderdeel van de subsidieverlening een uitvoeringsovereenkomst met Staatsbosbeheer opgesteld. Staatsbosbeheer is verant-

woordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden. De verdere voorbereidingen zijn er op gericht om na het broedseizoen in augustus 2022 de uitvoering een vervolg te geven.

Verder is het Natura 2000 beheerplan voor de Oostvaardersplassen vastgesteld in 2015. In het coalitieakkoord is afgesproken in 2022 een nieuw beheerplan Natura 2000 voor de Oostvaardersplassen vast te stellen. Inmiddels is met de uitvoering van de werkzaamheden gestart.

3.2 Welzijn grote grazers

3.2.1 Doelstelling in het beleidskader

Behoud van kuddes van substantiële omvang grote grazers in het gebied met het oog op begrazing van het grasland voor Natura 2000-doelen en vanwege de zelfstandige natuur- en landschapswaarden van de kuddes. Het waarborgen van het welzijn van de grote grazers en het voorkomen van onnodig lijden van deze dieren.

3.2.2 Voorgestelde maatregelen

De maatregelen waar het om gaat zijn:

1. Beschuttingsmaatregelen:
 - a. Circa 300 hectare extra beschutting in het kerngebied door aanplant van bomen en struiken
 - b. Randgebieden niet als uitloopmogelijkheid voor de wintermaanden benutten, maar als multi-functioneel gebied.
 - c. Mogelijkheden voor migratie naar andere gebieden open houden.
2. Terugbrengen van het grasoppervlak tot circa 1000 hectare, door uitvoering van de Natura 2000-maatregelen in het grazige deel (500 hectare) en de aanleg van beschutting in het kerngebied (300 hectare).
3. Structureel minder grote grazers:
 - a. Reset van het aantal grazers tot circa 1.100 dieren
 - b. Bij de uitvoering van de reset zal de geldende regelgeving (o.a. Wet natuurbescherming en veterinaire regelgeving) in acht genomen moeten worden.
 - c. Toekomstig beheer richten op een evenwicht van de grote grazers in hun omgeving met een voorlopig maximum van 1.500 dieren.
 - d. Monitoren van de ontwikkeling van flora en fauna, om het hand-aan-de-kraan-principe te kunnen toepassen voor het beheer van de grazers.
 - e. Nadere verkenning en onderzoek naar andere maatregelen die kunnen bijdragen aan het welzijn van de aanwezige dieren.

3.2.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang

3.2.3.1 Beschuttingsmaatregelen

Afgelopen winter zijn de beschuttingsmaatregelen afgerond. Staatsbosbeheer heeft de afgelopen twee winters in de exclusies, variërend tussen 3 hectare en 30 hectare, groepsgewijs bomen geplant met daardoor een haag van doorn- en stekeldragende struiken zoals meidoorn, sleedoorn en rozen. De helft van het totale oppervlakte aan bosschages is hiermee gerealiseerd. De totale oppervlakte van de beschutting is 300 hectare. Daarvan is 150 hectare uitgerasterd en daarvan is 75 hectare ingepland. Door natuurlijke verjonging, waarbij via worteluitlopers en het zaad van de aanwezige struiken en bomen nieuwe planten ontstaan, zal het 'bos' in het bos-weidelandschap zich uitbreiden tot een totaal oppervlak van 150 hectare.

Na enkele jaren zijn de struiken en bomen voldoende ontwikkeld om zich tegen vraat van de grote grazers te beschermen. De nu nog aanwezige rasters worden dan weer verwijderd waarmee het gehele gebied dan weer toegankelijk is voor de edelherten, paarden en runderen.

De beschutting wordt voor het grootste deel op Het Stort gerealiseerd. Daarnaast op enkele locaties in de Beemdlanden, Spoorzone en de Driehoek. (figuur 1)

Tot het moment dat de aanplant voldoende beschutting biedt, stelt Staatsbosbeheer de omliggende gebieden open voor de grote grazers. De jonge beplanting in de Oostvaardersplassen geeft de aankomende jaren nog niet de gewenste beschutting.

3.2.3.2 Terugbrengen van het grasoppervlak tot circa 1.000 hectare, door uitvoering van de Natura 2000-maatregelen in het grazige deel (500 hectare) en de aanleg van beschutting in het kerngebied (300 hectare)

In het beleidskader beheer Oostvaardersplassen is opgenomen dat de vernattingsopgave uit het Natura 2000-beheerplan tot circa 500 hectare uitgebreid moet worden. Van deze 500 hectare was bij het vaststellen van het beleidskader circa 420 hectare al gerealiseerd: Waterlanden en Broeklanden.

Na de zomer gaat Staatsbosbeheer tussen het droge grasland, de Beemdlanden, en het moeras aan de slag met het realiseren van een zogenaamde inundatiezone. Deze inundatiezone verzacht de nu nog harde overgang tussen het moeras en het grazige deel. Door het opzetten van het waterpeil en een grondwal die het water tegenhoudt, ontstaat zogenaamd plasdras grasland dat o.a. aantrekkelijk foerageergebied is voor steltlopers en andere vogels vergelijkbaar met de Waterlanden, ook in het kerngebied van de Oostvaardersplassen. De wal die reeds is aangebracht, is gemaakt van grond die vrijkomt bij het graven van de visslen en de poelen.

3.2.3.3 Structureel minder grazers

Ook afgelopen seizoen was de inzet gericht op het verminderen van de grote grazers in de Oostvaardersplassen richting de doelstand zoals opgenomen in het beleidskader.

Edelherten

Met betrekking tot de edelherten was in november 2021 de constatering dat er nog ongeveer 1400 dieren geschoten moesten worden om de doelstand van 500 dieren te bereiken. Die aantallen zijn het afgelopen

seizoen niet gehaald. In de periode van 1 augustus 2021 tot 15 maart 2022 zijn er 157 edelherten geschoten. Belangrijkste oorzaak dat de aantallen niet gehaald zijn, is het warme winterweer afgelopen seizoen. De edelherten laten zich hierdoor nauwelijks benaderen, zijn actief en alert. Met de aanwas die dit voorjaar verwacht mag worden, ontstaat een oplopende opgave richting seizoen 2022-2023.

Heckrunderen en konikpaarden

Voor de heckrunderen en konikpaarden liet de helikoptertelling zien dat Staatsbosbeheer daar nog een kleine opgave had om de doelstand van 600 heckrunderen en paarden te bereiken. Voor de konikpaarden geldt dat het aantal paarden al in het najaar iets onder de gewenste stand van circa 300 dieren was. Er waren 280 paarden. Voor de heckrunderen moest het aantal met nog 80 dieren verlaagd worden. Deze doelstand is praktisch bereikt: afgelopen winterperiode zijn 43 heckrunderen geschoten in het kader van populatiebeheer. Door natuurlijke sterfte en reactief beheer zijn, afgelopen winter 10 dieren gestorven. Aan het einde van de winter waren er in totaal 611 paarden en runderen.

Over de voortgang vermindering van het aantal grote grazers, resultaten seizoen 2021-2022 zijn Provinciale Staten op 05 april 2022 geïnformeerd met een Statenmededeling. Zie hiervoor eDocs #2933402.

3.2.4 Ontwikkelingen lange termijn

Er is uiterste inspanning geleverd om binnen de bestaande aangegeven (juridische) beleidskaders tot resultaat te komen. Maar gelet op het afschot zoals dat afgelopen jaar gerealiseerd is samen met de aanwas die dit voorjaar verwacht mag worden, betekent dat de populatie zal toenemen. Dat is zorgelijk en onwenselijk. De provincie is zich daar bewust van.

Staatsbosbeheer is, mede op verzoek van de provincie, aan het onderzoeken welke opties en mogelijkheden er open staan om tot een grote ingreep in de hertenpopulatie te komen. Waardoor men minder afhankelijk wordt van bijkomende factoren zoals het weer.

Naar verwachting past deze extra inzet voor het afschot van de edelherten niet geheel binnen bestaande kaders, wat betrokkenheid van Provinciale Staten wenselijk maakt. Gelet op de omvang en het grondige onderzoek dat wordt gedaan door Staatsbosbeheer, is de verwachting dat we dit najaar hierop bij Provinciale Staten terugkomen.

3.3 Juridische procedures

3.3.1 Constatering in het beleidskader

Het Oostvaardersplassengebied is een uniek gebied voor Nederland. Maar het is ook een gebied waarover de afgelopen jaren veel discussie heeft plaats gevonden. Al diverse jaren keert in de winterperiode het welzijn van de grote grazers terug op de maatschappelijke agenda. Daarbij is sprake van zeer uiteenlopende opvattingen.

3.3.2 Toelichting op stand van zaken en voortgang

3.3.2.1 Afschot edelherten

Over het afschot van de edelherten in het gebied lopen op dit moment nog diverse juridische procedures . Een overzicht:

- Er is hoger beroep door Stichting Dierbaar Flevoland (tegen vergunning en ontheffing) en Stichting Stamina (tegen ontheffing) aangetekend tegen de twee uitspraken op 26 april 2021 door de Rechtbank Midden-Nederland waarbij de provincie volledig in het gelijk gesteld is. De uitspraken hebben betrekking op de ontheffing en vergunning uit 2019 voor het beheren van de edelherten vanaf 1 januari 2020. Het is op dit moment onbekend wanneer deze zaak behandeld wordt.
- Ook rond het beheer van de heckrunderen en konikpaarden lopen juridische procedures. Er is beroep aangetekend door Stichting Dierbaar Flevoland en Stichting Stamina tegen de opdracht van 28 april 2021 tot het afschot van heckrunderen en zieke/gewonde konikpaarden. Ook voor deze zaken is nog geen zittingsdatum bekend.

3.3.2.2 Overige juridische procedures

Ook op andere onderdelen voor de uitvoering van het beleidskader lopen juridische procedures. Het gaat hier onder andere om een beroep tegen de vergunning voor de vernattingsmaatregelen in het grazige deel en de vergunning voor werkzaamheden en activiteiten in het gebied Almeerse Poort. Tegen deze twee vergunningen is beroep aangetekend nadat de eerdere bezwaren zijn afgewezen.

Gelet op de veranderde wetgeving door de spoedwet Stikstof en de ontstane jurisprudentie over de plicht tot het volgen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure zijn door de provincie de beslissingen op bezwaar herzien. De vergunning voor de Almeerse Poort is aangepast op een nieuw opgestelde passende beoordeling. Voor wat betreft de vernatting is een positieve weigering afgegeven, omdat de conclusie is dat geen vergunning meer vereist. Beide besluiten zijn genomen op 17 februari 2022, nadat de ontwerpbesluiten via de uitgebreide voorbereidingsprocedure ter inzage hebben gelegen. Op 4 mei zijn deze twee zaken bij de Rechtbank midden-Nederland inhoudelijk behandeld. Het beroep inzake de Vernatting is ongegrond verklaard. Die zaak is dus gewonnen. Het beroep inzake Almeerse Poort is gegrond verklaard. De uitspraak wordt op dit moment inhoudelijk verder bestudeerd.

3.3.3 Ontwikkelingen lange termijn

Het is nog onduidelijk wanneer de verschillende procedures een vervolg krijgen. Tegen de ontheffing en vergunning voor het afschot van de edelherten is hoger beroep aangetekend. Er is nog geen datum bekend voor de behandeling hiervan, de verwachting is dat dit na de zomer wordt.

3.4 Communicatie en maatschappelijk draagvlak

3.4.1 Doelstelling in het beleidskader

Het vergroten en verbreden van het maatschappelijk draagvlak voor het Oostvaardersplassengebied en het beheer van het gebied en tevens het vergroten van de nationale en internationale bekendheid van het gebied als toeristisch-recreatieve attractie.

3.4.2 Voorgestelde maatregelen

De voorgestelde maatregelen zijn:

- investeren in actieve, permanente en proactieve communicatie over beleid en beheer grote grazers, natuurontwikkeling en natuurbeheer;
- de maatschappelijke en economische functies van natuur en natuurgebieden verbreden door samenwerking met andere organisaties in het Nationaal Park Nieuw Land waarbij alle aspecten van natuurontwikkeling, landschap, recreatie en toerisme aan de orde komen;
- dit in de toekomst onderbrengen in het Nationaal Park Nieuw Land.

3.4.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang

Voor de communicatie over de Oostvaardersplassen is in het afgelopen jaar gewerkt aan een communicatiestrategie die de negatieve klanken met het gebied verandert in een positieve associatie. Een belangrijke stap was het helder krijgen van de verschillende rollen en informatie die gedeeld moet worden. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over wie welke boodschap het beste kan vertellen. Staatsbosbeheer heeft de lead in de communicatie over het beheer en richt zich daarbij op een grote middengroep die een andere beleving heeft bij de Oostvaardersplassen. Dat proces is in gang gezet en de eerste positieve ontwikkelingen zijn zichtbaar. In de communicatie is veel aandacht voor het brede spectrum van het gebied, de ontwikkelingen en het unieke karakter van de Oostvaardersplassen. Waar het de grote grazers betreft is de provinciale communicatie maatwerk, aangepast aan de actuele situatie. De marketing en communicatie over het nationaal park in brede zin wordt opgepakt binnen Nationaal Park Nieuw Land (NPNL) en vindt plaats via de kanalen van NPNL.

3.4.4 Ontwikkelingen lange termijn

Naast de projectmatige communicatie over beheermaatregelen in de Oostvaardersplassen vindt de communicatie over het provinciale beleid van het beheer van de Oostvaardersplassen plaats vanuit de provincie.

Ontwikkelingen in de Oostvaardersplassen als één van de vier natuurgebieden van Nationaal Park Nieuw Land gebeurt vanuit het nationaal park. Nieuw Land is het jongste nationaal park van Nederland. Oostvaardersplassen is daarin, naast de Marker Wadden, Lepelaarplassen en het Markermeer, een uniek natuurgebied met uitgestrekte, vogelrijke wetlands. De Oostvaardersplassen verdient aandacht als uniek natuurgebied en vogelparadijs, waar mensen de prachtige natuur en diversiteit kunnen beleven. De samenwerking van de provincie binnen NPNL is onder andere gericht op het coördineren en stroomlijnen van heldere communicatie over de ontwikkelingen binnen de vier kerngebieden van het nationaal park, maar ook de marketingcommunicatie, gericht op bezoekers, over de beleving in het nationaal park.

3.5 Governance

3.5.1 Doelstelling in het beleidskader

Vanuit de wens voor een integrale benadering van de vraagstukken in en rond het Oostvaardersplassengebied is het doel om te komen tot een governance-structuur voor het Oostvaardersplassengebied. Deze wordt zodanig ingericht dat deze bijdraagt aan een effectieve sturing van het gebied en de vergroting van het maatschappelijk draagvlak.

3.5.2 Voorgestelde maatregelen

Het beleidskader beschrijft geen concrete maatregelen voor de governance. Het beleidskader geeft wel aan om expliciet een effectieve governance-structuur voor het Oostvaardersplassengebied te organiseren als waarborg voor een integrale aanpak van de ontwikkelingen in en om het gebied en maatschappelijk draagvlak. De samenwerking van de provincie met de acht partners in Nationaal Park Nieuw Land geven hier de invulling aan.

3.5.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang

Gedeputeerde Staten hebben een maatschappelijke klankbordgroep ingesteld voor de periode van 9 juli 2019 tot en met 31 december 2020. Als afronding van hun opdracht heeft de klankbordgroep o.a. een advies uitgebracht gericht op de wijze en vorm voor verdere maatschappelijke betrokkenheid en participatie. Waar mogelijk is dit advies betrokken bij de verdere ontwikkeling van Nationaal Park Nieuw Land.

Zo is in het voorjaar van 2022 de samenwerking tussen de acht samenwerkingspartners van het Nationaal Park nader uitgewerkt in een handvest. Door ondertekening van het handvest bevestigen de samenwerkingspartners de in het handvest beschreven strategieën, spelregels en handreikingen als richtinggevend te accepteren en zich in te spannen om conform deze richtlijnen te werken aan het realiseren van de opgaven van Nationaal Park Nieuw Land. Daarnaast heeft de stuurgroep Nationaal Park Nieuw Land gevraagd een verkenning te starten voor het mogelijk oprichten van een juridische entiteit. Naar verwachting zal deze verkenning na de zomer van 2022 worden afgerond.

3.5.4 Ontwikkelingen lange termijn

De verdere invulling van de governance vindt plaats binnen NPNL. Verwijzen naar nieuwsbrief NPNL

3.6 Landschap

3.6.1 Doelstelling in het beleidskader

De realisatie van een zo natuurlijk mogelijk en gevarieerd landschap dat door grotere aantallen toeristen en recreanten dan tot nu toe aantrekkelijk wordt gevonden.

3.6.2 Voorgestelde maatregelen

Het beleidskader geeft aan dat het landschap van de Oostvaardersplassen een resultante zal zijn van de maatregelen die voortkomen uit het N2000-beheerplan, de vermindering van het aantal grote grazers in het gebied en de aanplant in het grazige deel. Bij alle maatregelen wordt gekeken naar de landschappelijke inpassing en de effecten van de maatregelen. Op deze manier wordt conform het beleidskader toegewerkt naar een halfopen landschap in het grazige deel van het kerngebied.

3.6.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang

Voor Nationaal Park Nieuw Land vinden veel landschappelijke ontwikkelingen plaats in het Oostvaardersplassengebied, zoals de Oostvaardersoever. De Oostvaardersoever is gericht op een verbinding tussen het Markermeer en de Oostvaardersplassen. Verder zijn de Almeerse Poort, Poort Lelystad en Etalage A6 voorbeelden van ontwikkelingen van natuur en natuurbeleving in het gebied. In de beide poortgebieden worden fysieke ingrepen uitgevoerd voor het vergroten van de beleefbaarheid en het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebied.

Staatsbosbeheer voert het project Grazige deel Oostvaardersplassen uit met subsidie van onder meer de provincie. Het project betreft maatregelen uit (a) het Strategisch projectplan Natura 2000 Oostvaardersplassen en maatregelen voor het aanleggen van poelen en vispassages om voedselaanbod voor de vogels te vergroten, (b) extra vernatting en (c) recreatieve voorzieningen. De (versnelling van de) Natura 2000-maatregelen zijn onderdeel van het beleidskader beheer Oostvaardersplassen.

3.6.4 Ontwikkelingen lange termijn

Aan de Almeerse zijde van het Oostvaardersplassengebied wordt in de Poort Oostvaardersplassen Almere (project Almeerse Poort) een kwaliteitsimpuls gegeven aan 240 hectare bos. Daarvoor wordt het Oostvaardersbos herstelt, komt er een verbindingszone, worden bomen aangeplant in het Oostvaardersbos, entreegebied en de verbindingszone. Voorbeelden van andere maatregelen zijn:

- fietsroute in de randzone de Vaart;
- educatieheuvel, brug met uitzichtplatform en natuurboulevard in het Entreegebied;
- nieuwe parkeerplaatsen, wandel- en fietspaden in het Entreegebied;
- boardwalk en vogeleilanden in de Verbindingszone;
- uitbreiding Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders;
- bijzondere uitkijkplek in het kerngebied van de Oostvaardersplassen.

Voor fase 2 van Almeerse Poort (2022-2025) is een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de aanpak van het gehele Almeerse deel van de Oostvaardersplassen.

Aan de Lelystadse zijde van de Oostvaardersplassen zijn in het project de Poort Lelystad onder meer de volgende maatregelen in voorbereiding:

- Start met de ontwikkeling van een recreatief transferium Poort Lelystad, waaronder het voorbereiden van de realisatie van het Poortgebouw(en)/ontvangstgebied;
- Aanleg en het verbeteren van recreatieve routes in de Hollandse Hout;
- Landschappelijke en ecologische verbetering;
- Ontwikkeling van een verblijfsaccommodatie.

De werkzaamheden in het etalagegebied A6 als onderdeel van de Oostvaardersplassen en Nationaal Park Nieuw Land, zijn in een vergevorderd stadium. Uiterlijk eind 2022 is het werk gereed en zijn alle deelgebieden opgeleverd en in beheer genomen. In het totale project is een oppervlakte van 153 hectare ingericht als compensatienatuur (als kiekendief-foerageergebied en boscompensatie).

3.7 Toerisme en recreatie

3.7.1 Doelstelling in het beleidskader

Doel is dat het Oostvaardersplassengebied een grotere toeristisch-recreatieve functie gaat vervullen in Flevoland dan tot nu toe het geval is en eraan bijdraagt dat het aantal bezoekers uit binnen- en buitenland aan Flevoland toeneemt. Daarbij is het van belang dat de voorzieningen en faciliteiten waarmee het gebied beleefbaarder kan worden gemaakt, worden ontwikkeld in strikte samenhang met de draagkracht van de natuur.

Het unieke en waardevolle karakter van het kerngebied kan bij grotere aantallen bezoekers alleen worden gewaarborgd als rust en ruimte voor vogels en zoogdieren in dat gebied kunnen worden behouden. Dat betekent dat het beleven van het kerngebied slechts mogelijk is tijdens begeleide bezoeken en met gemaximeerde aantallen bezoekers. Het opvangen van de groei van het aantal toeristen en recreanten vindt daarom vooral plaats in de randgebieden, die om de kerngebieden van NP NL worden ontwikkeld.

3.7.2 Voorgestelde maatregelen

De volgende onderwerpen zijn hierbij essentieel:

1. Bereikbaarheid van het Oostvaardersplassengebied;
2. Toegangspoorten (voor OVP-gebied: Poort Oostvaardersplassen Almere en Poort Oostvaardersplassen Lelystad)
3. Toegankelijkheid van en voorzieningen in het kerngebied;
4. Verbetering van het zicht op het kerngebied vanaf de randen;
5. Kwalitatieve verbetering van voorzieningen voor beleving van de randgebieden;
6. Verbinding met andere toeristisch-recreatieve mogelijkheden in Flevoland.

3.7.3 Toelichting op stand van zaken en voortgang

Het merendeel van de maatregelen voor recreatie en toerisme heeft een plek gekregen in de uitwerking van het Nationaal Park Nieuw Land en dan met name – voor de Oostvaardersplassen – in Almeerse Poort en Poort Lelystad. Het gaat dan om de bereikbaarheid, de kwalitatieve verbetering van voorzieningen en de verbinding met andere toeristisch-recreatieve mogelijkheden in Flevoland. Vanuit het nationaal park wordt sterk ingezet op de beleefbaarheid van het gebied vanuit de randen om de natuurkernen, waarop de Oostvaardersplassen kunnen aanhaken. Zie paragraaf. 3.6.4.

Van de voorgestelde maatregelen heeft uitsluitend onderwerp 3, ‘toegankelijkheid van en voorzieningen in het kerngebied’ specifiek betrekking op het kerngebied van de Oostvaardersplassen. Staatsbosbeheer is gestart met het project grazige deel OVP.

Door Stad & Natuur is in samenwerking met Staatsbosbeheer een subsidie aangevraagd en toegekend voor het realiseren van een ecokarvoorziening en observatorium aan de Almeerse kant van de Oostvaardersplassen. De voorbereidingen voor dit project zijn gestart.

3.7.4 Ontwikkelingen lange termijn

Vanuit NP NL wordt ingezet op een geleidelijke toename van het aantal bezoekers tot 2030. Ook de Oostvaardersplassen zullen hierdoor naar verwachting meer bezoekers ontvangen. Er wordt gewerkt aan de realisatie van recreatieve voorzieningen om de bezoekers te faciliteren en de toegankelijkheid van het gebied te

vergroten, waarbij de draagvlak van de natuur in het gebied altijd leidend is. De poortgebieden aan beide kanten van de Oostvaardersplassen hebben hierin een belangrijke functie: dit zijn de zones waarin bezoekers worden opgevangen en kennis kunnen maken met de Oostvaardersplassen, zonder dat het kerngebied teveel wordt belast (zie 3.6.4). Het kerngebied kan slechts gedoseerd en onder begeleiding worden betreden. Een toelichting op de inspanningen van NPNL op het gebied van marketing en communicatie is opgenomen in de nieuwsbrief over NPNL, die in deze zelfde periode van verschijning van deze voortgangsrapportage wordt toegezonden aan Provinciale Staten.

3.8 Financiën

In het slothoofdstuk van het beleidskader wordt inzicht gegeven in de financiële middelen die nodig zijn om de doelen en ambities uit het beleidskader te realiseren. Het gaat om investeringen, exploitatie en/of onderhoudskosten.

Tijdens en na de vaststelling van het beleidskader zijn vanuit de provincie de volgende middelen beschikbaar gesteld/gereserveerd:

1. € 3,2 miljoen uit de strategische reserve voor de reset van de grote grazers (€ 1 mln.) en het treffen van beschuttingsmaatregelen (€ 2 mln.).
2. Vanaf 2019 structureel € 0,5 mln. voor extra beheerkosten.
3. € 3 mln. uit de reserve beheer en ontwikkeling natuur (coalitieakkoord)
4. Cofinanciering met Leader projecten
5. Proceskosten

Vanuit andere overheden zijn de volgende middelen beschikbaar gesteld/gereserveerd:

6. IBP vitaal platteland
7. Leaderbijdrage

3.8.1 Toelichting op stand van zaken en voortgang

3.8.1.1 Reset grote grazers en beschuttingsmaatregelen

Voor de reset van de grote grazers heeft de provincie in aanvang een budget van € 1 mln beschikbaar gesteld. Vanuit een afspraak met LNV is door Staatsbosbeheer € 1,5 mln bijgedragen aan de reset. De middelen van SBB zijn niet volledig ingezet bij de 1e fase van de reset en zijn ingezet bij de 2e fase. Vanuit de provincie is voor de 2e fase in oktober 2020 een aanvullende subsidie aan Staatsbosbeheer verleend van € 32.581.

Naast de bijdrage vanuit LNV en de aanvullende subsidie aan Staatsbosbeheer wordt het regulier populatiebeheer vormgegeven en gefinancierd, zoals opgenomen in het managementplan.

Voor het treffen van beschuttingsmaatregelen heeft de provincie € 2 mln beschikbaar gesteld. Het treffen van beschuttingsmaatregelen is binnen de beschikbare middelen uitgevoerd en de afgelopen winterperiode afgerond. Op dit moment wordt het totale kostenplaatje gemaakt om tot de definitieve vaststelling van de subsidie te komen. De verwachting is dat niet het volledige bedrag besteed is, maar op het moment van samenstellen van deze rapportage is nog niet duidelijk welk bedrag overblijft.

3.8.1.2 Extra beheerkosten

Het managementplan (vastgesteld in mei 2020) gaat uit van een integraal beheer voor het gehele Oostvaardersplassengebied. Staatsbosbeheer heeft een meerjarige beheersubsidie (2020-2023) ontvangen van € 400.000

De resterende middelen worden ingezet voor onderzoeken, juridische kosten, overige kosten, investeringen in maatregelen en dergelijke.

Ad 3

In 2019 heeft Staatsbosbeheer – op basis van de benoemde maatregelen in het beleidskader – een projectplan opgesteld met drie maatregelen in het grazige deel van de Oostvaardersplassen.

In december 2020 is aan Staatsbosbeheer een subsidie verleend voor de uitvoering (inc. een realisatieovereenkomst) van de 3 maatregelen in het grazige deel van de Oostvaardersplassen, welke worden uitgevoerd in 2021 t/m 2023.

De maatregelen betreffen:

1. maatregelen uit het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen;
2. maatregelen voor extra vernatting (in beleidskader Landschapskwaliteit inrichtingsmaatregelen);
3. recreatieve voorzieningen in het kerngebied.

De eerste maatregel is gedekt vanuit het beheerplan Natura 2000. De overige maatregelen maken onderdeel uit van het beleidskader beheer Oostvaardersplassen en zijn gedekt met de middelen uit het coalitieakkoord (€ 3 mln vanuit de reserve beheer en ontwikkeling natuur).

Na afronding van het projectplan grazige deel zijn de belangrijkste maatregelen waar de provincie voor verantwoordelijk is gerealiseerd.

Ad 4 cofinanciering leader

In 2019 hebben Gedeputeerde Staten € 762.000 geoormerkt voor cofinanciering van Leaderprojecten die invulling geven aan maatregelen uit het beleidskader Oostvaardersplassen en/of Nationaal Park Nieuw Land. Het project Nederzetting Markerwadden is afgerond en financieel afgewikkeld, waarbij de provincie € 200.000 cofinanciering heeft geleverd. In december 2020 heeft de provincie een cofinancieringsverklaring afgegeven voor het project 'beleef de Oostvaardersplassen, een avontuur voor iedereen' voor € 250.000. De uitvoering van dit project loopt parallel aan de uitvoering van het projectplan grazige deel.

Ad 5 proceskosten

Bij verschillende P&C producten zijn middelen beschikbaar gesteld voor proceskosten, met name vanwege de hoge juridische kosten. De juridische kosten bestaan uit inzet van de landsadvocaat en inzet van deskundigen voor ecologische onderbouwingen voor deze rechtszaken. In het kalenderjaar 2021 waren de kosten voor de landsadvocaat € 224.000 en voor deskundigen voor ecologische onderbouwingen € 30.000.

Gemaakte juridische kosten in het eerste en tweede kwartaal 2022 bedragen ongeveer € 60.000. Deze hebben niet alleen betrekking op de procedures edelherten maar zijn voor deel ook gemaakt ter voorbereiding op een beroep tegen de vergunning voor de vernattingsmaatregelen in het grazige deel en de vergunning voor werkzaamheden en activiteiten in het gebied Almeerse Poort.

Ad 6 IBP Vitaal Platteland

Nationaal Park Nieuw Land heeft van LNV een indicatieve toewijzing gekregen van € 4.150.000 voor het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland. In dit bedrag is een bijdrage opgenomen voor beide poortprojecten en onderzoeken binnen NP NL, waaronder de Oostvaardersplassen.

Ad 7 Leaderbijdrage Europa

Vanuit het Leaderprogramma draagt Europa bij de uitvoering van de Leaderprojecten.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Afdeling Strategie en Beleid
Provincie Flevoland
Visarenddreef 1
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Contact:

T 0320 – 265 213
E info@flevoland.nl
www.flevoland.nl

Juni 2022

Voortgangsrapportage t/m juni 2022 Uitvoering beheerplan N2000 OVP

#2967443

1. Algemeen

Op basis van de voortgang van de maatregelen uit het N2000 beheerplan OVP stelt de provincie jaarlijks een voortgangsrapportage op in samenwerking met Staatsbosbeheer en Waterschap Zuiderzeeland. Deze rapportage geeft inzicht in de stand van zaken t/m juni 2022.

Deze rapportage is afgestemd en in samenwerking met Staatsbosbeheer, uitvoerder van de maatregelen tot stand gekomen.

In de voortgangsrapportage worden de volgende zaken beschreven:

- Inzicht in de totaal planning van de uit te voeren maatregelen
- Stand van zaken van de maatregelen: per maatregel wordt een korte beschrijving gegeven van de voortgang van de maatregel. Daarnaast worden de werkzaamheden van het resterende deel van het jaar en het aankomende jaar benoemd.
- In de bijgevoegde Financiële paragraaf wordt de financiële planning en de daarvoor geldende kaders nader beschreven.

Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten de voortgangsrapportage “Uitvoering beheerplan N2000 OVP vast. Deze rapportage is gelijktijdig met de rapportage “Beleidskader Beheer Oostvaardersplassen periode 30 juni 2021- 1 juli 2022” in de GS- vergadering van juli 2022 vastgesteld.

2. Totaal planning

Onderdeel	Maatregel	Planning	Stand van zaken per 01/06/2022
Moerasreset maatregelen	Drempel, baggeren, overslagkade, stuw en kade	Afgerond	Per oktober 2019 gestart en afgerond in 2021
	Wegvangen van vis	Afgerond	
Moerasreset - Waterstandsverlaging	Waterpeil 80/90 cm verlagen t.o.v. -3,70m NAP	2021 e.v 1 ^e jaar 2022 2 ^e jaar 2023 3 ^e jaar 2024	In november 2021 is het gewenste lage waterpeil bereikt. Vanaf eind 2021 ligt de nadruk op het voldoende afvoeren van de neerslag, om het waterpeil niet op te laten lopen en de moerasvegetatie de kans te geven om zich uit te breiden met 500 hectare.
Moerasreset - Waterstandsverhoging	Geleidelijk laten oplopen van het waterpeil	1 ^e jaar 2025 2 ^e jaar 2026 3 ^e jaar 2027	Vanaf eind 2024/begin 2025 wordt het waterpeil geleidelijk weer opgezet en wordt er een dynamisch waterpeil gehanteerd.
Grazige deel OVP Natura 2000 beheerplan	Aanleg Vispassages	Afgerond Najaar 2022	Aanpassing stuw Kitstocht tbv vistrap is afgerond (zie foto verderop in deze rapportage) De aanleg van de vistrap in de Kitstocht en de inundatie zone worden op dit moment aanbesteed.
	Graven extra poelen die bijdrage aan vergroten foerageermogelijkheden voor moerasvogels	Afgerond	In totaal gaat het om het graven van diverse poelen. Twee poelen in het gebied Waterlanden zijn afgerond
Vernattingsopgave	Poelvormige waterpartijen Beemddlanden	Eind 2023	De poelen in de Beemddlanden zijn gepland om vanaf aug 2023 te worden uitgevoerd.
	Inundatiezone Beemddlanden	Eind 2023	De inundatiegrondwal is in 2021 al deels aangelegd met vrijkomende grond uit visslenk. De inundatie zone zelf is in aanbesteding en wordt uitgevoerd vanaf augustus 2022
	Poelen met (on) begraasde eilanden Waterlanden	Gedeeltelijk gereed	2 van de 3 poelen zijn gereed , zie hierboven. de 3 ^e bij de Zeearend hut wordt na aug 2022, gegraven
	Vernatting Broeklanden door waterpeilverhoging	Uitvoering in 2022-2023	Is op dit moment in aanbesteding

Uitgevoerde activiteiten tot en met juni 2022

1) Maatregelen ten aanzien van de Moerasreset:

De voorbereidende werkzaamheden voor de uitvoering van de moerasreset (drempel, kade herstellen etc.) zijn afgerond medio 2021. Tezamen met het afstellen van de stuw op de laagste stand vanaf november 2020 is in oktober 2021 het laagste peil bereikt is in het westelijk deel van het moeras van de Oostvaardersplassen (zie satellietfoto voor het drooggevalle westelijke deel).

De nadruk ligt sindsdien op het voldoende afvoeren van de neerslag, om het waterpeil niet op te laten lopen en de moerasvegetatie de kans te geven om zich uit te breiden met 500 hectare. Wanneer dit doel bereikt is wordt het waterpeil geleidelijk weer opgezet en wordt er een dynamisch waterpeil gehanteerd. Hierbij worden natte perioden en seizoenen met een bijbehorend hoger waterpeil afgewisseld met drogere perioden met een lager waterpeil. Dit is nodig als broed- en foerageergebied voor de moerasvogels. De verwachting voor de middellange termijn (2027 e.v.) is dat door een aangepast waterpeilbeheer dit areaal rietland in stand gehouden kan worden.

2) Maatregelen Grazige deel OVP

In 2020 hebben GS, op basis van een door SBB ingediend projectplan, een provinciale subsidie verstrekt voor uitvoering van maatregelen in het grazige deel van de Oostvaardersplassen in de periode 2021 t/m 2023.

In dit projectplan wordt invulling gegeven aan de geformuleerde uitgangspunten uit het “Natura 2000- beheerplan”, en aan het “Beleidskader beheer Oostvaarderplassen”

Op basis van het definitief ontwerp (DO), in het kader van het “Natura 2000- beheerplan” en “Beleidskader Beheer Oostvaardersplassen” is een kostenraming gemaakt.

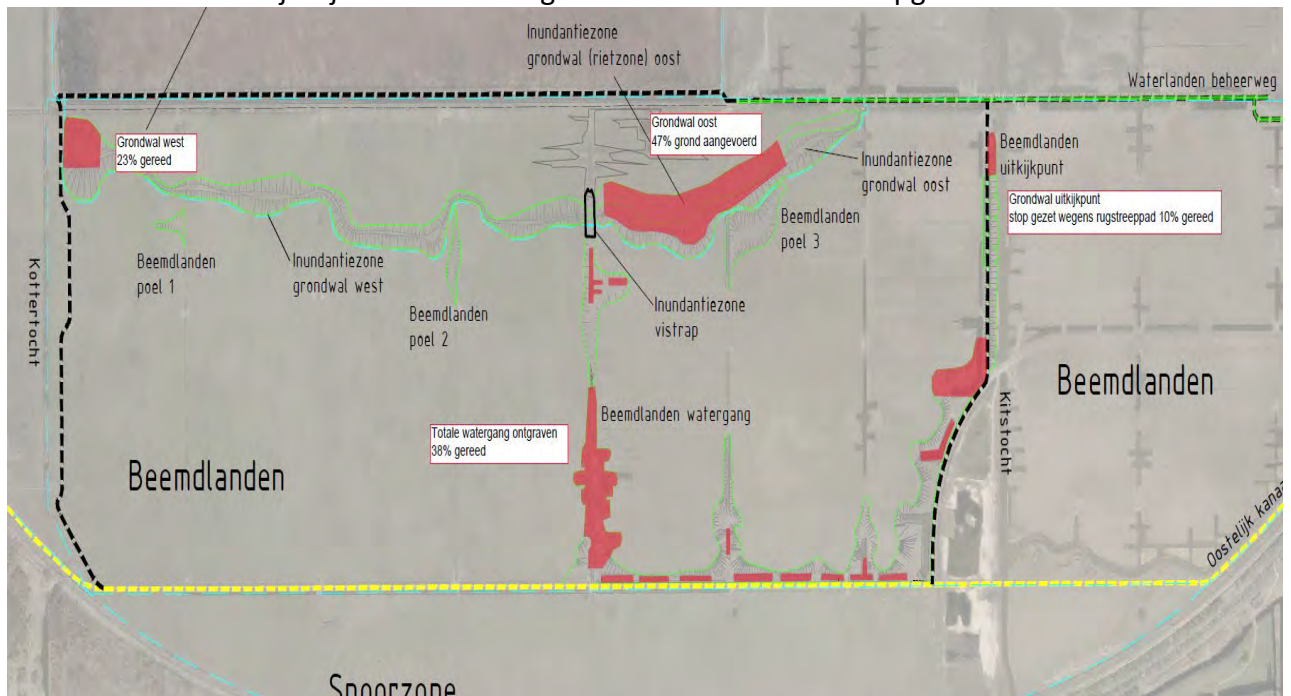
In dit ontwerp zijn onder andere de volgende maatregelen opgenomen:

- Het onderling verbinden van poelen;
- Het realiseren en vergroten van de intrek van vis door de aanleg van vispassages in het grazige gebied.
- Het verbeteren van verbindingen voor vissen zowel met de wateren binnen als buiten het gebied (Lage Vaart);
- Door de hierboven genoemde maatregel worden de foerageermogelijkheden van lepelaars en reigerachtigen binnen het gebied vergroot. Door het aanleggen van eilanden wordt ook door andere vogelsoorten hiervan geprofiteerd.

De te nemen maatregelen zijn in 2 delen geknipt.

In 2021 heeft de 1^e aanbesteding van maatregelen plaatsgevonden en zijn deze maatregelen in uitvoering genomen.

In onderstaand kaartje zijn de in 2021 uitgevoerde werkzaamheden opgenomen

Rode arcering = grondontgraving / -ophoging uitgevoerd.

Niet op deze kaart maar wel uitgevoerd: poelen 1 en 2 in de Waterlanden

Aanpassing stuw Kitstocht

Begin 2022 zijn de nog resterende maatregelen uitgevraagd, middels een aanbesteding. De aankomende maanden staan in het teken van de beoordeling van de offertes en de definitieve gunning. Gezien de actuele prijsstijging van, onder andere de materiaal kosten en brandstofkosten, is het nog onzeker of de uitvoering van alle beoogde maatregelen, passen binnen de beschikbaar gestelde budgetten. Vanaf augustus 2022 zal een start worden gemaakt met de uitvoering van de maatregelen waarvan duidelijk is dat deze passen binnen de begroting.

Doorkijk tot eind 2022 en verder

Maatregelen uit het beheerplan Natura 2000, zoals het aanleggen van vispassages, het graven van poelen en het aanleggen van visslenken, maken onderdeel uit van de afgegeven provinciale subsidiebeschikking. Deze zijn niet vergunning plichtig (wat betreft de Wnb) en zijn in uitvoering genomen. Ook in 2022 en 2023 zal hieraan gewerkt worden.

Tegen de (eerder) afgegeven Wnb-ontheffing is bezwaar ingediend. Deze bezwarenprocedure heeft in de zomer van 2020 geleid tot het afbreken van de reeds in gang gezette uitvoering van maatregelen in het kader van de Natura 2000- en vernattingsmaatregelen. Na afwijzing van het bezwaar, is beroep aangetekend. In mei 2022 is het beroep door de rechtbank behandeld. Inmiddels is bekend geworden dat het beroep inzake de vernatting ongegrond is verklaard. Of de uitspraak nog inhoudelijk invloed heeft op uitvoering van Natura-2000 activiteiten wordt nader bestudeerd.

3. Financiën

Het totaal beschikbaar gestelde budget, voor uitvoering van de Natura 2000 beheersmaatregelen OVP, bedraagt € 5,4 mln.

Dit bedrag betreft € 4,6 uit het oorspronkelijke strategische plan Natura 2000 maatregelen OVP, inclusief het meerwerk voor de versterking van de drempel en BTW kosten, zijnde € 0,8 mln.

Op basis van de gerealiseerde kosten, lopende opdrachten en inschatting van de nog te maken kosten (ivm de afronding van het project), worden de totale kosten geschat uit te komen op € 5,1 mln. In de vorige rapportage was de inschatting 5,2 mln. Aan het eind van 2022 zal de eindafrekening van de moerasreset wordt opgemaakt.

De maatregelen in het grazige deel worden uitgevoerd door Staatsbosbeheer. De Provincie heeft hiervoor een subsidie beschikbaar gesteld. Jaarlijks levert SBB een voortgangsrapportage aan.

Na het broedseizoen 2023 worden de laatste maatregelen, door de aannemer, in uitvoering genomen. Medio 2024 zal, naar verwachting, de eindafrekening opgemaakt kunnen worden.